Galdesyremalabsorption

Galdesyre dannes i leveren og opbevares i galdeblæren, som tømmer sig ud i tarmen, når du spiser fedtholdig mad. Galdesyren sørger for, at man kan optage fedt og de fedtopløselige vitaminer fra maden.

Ca. 98 % af galdesyren absorberes i den nederste del af tyndtarmen og føres tilbage til leveren. Hvis denne absorption ikke sker, ender en øget mængde galdesyre i tyktarmen. Her får galdesyren tarmen til at udskille væske og nedsætter samtidig absorptionen af væske, så du får vandig diarré.

Manglende optagelse af galdesyrer i den nederste del af tyndtarmen kan skyldes flere ting, f.eks. sygdomme i tyndtarmen som Crohns sygdom og operationer, hvor man har fjernet et lille stykke tarm.

Det kan også forekomme efter operationer på galdeblære/galdegang, eller hvor tarmen kan være skadet af anden årsag. Endelig kan det forekomme i forbindelse med andre sygdomme, såsom diabetes, kronisk betændelse i bugspytkirtlen, cøliaki (glutenintolerans), bakteriel overvækst og mikroskopisk colitis.

I de fleste tilfælde er der dog ingen årsag til, at man udvikler galdesyremalabsorption. Er der tvivl om diagnosen, kan en SeHCAT-scanning påvise tilstanden.

Sådan tager du Questran

Questran (colestyramin) binder galdesyren i tarmen. Det tages til måltiderne. Det må ikke tages tørt, men skal opløses i vand, saft eller andre drikkevarer. Det kan også blandes i mad som suppe eller frugtmos.

Hvis man får anden medicin, er det vigtigt, at den tages mindst 1 time før eller 4-6 timer efter Questran for at få den rette effekt af medicinen.

Du skal finde den rigtige balance af Questran og starter derfor med:

- **Et halvt brev Questran dagligt til hovedmåltidet i 4-5 dage**

Virker det, fortsætter man på den dosis. Har det ikke haft effekt, øges dosis til:

- **Et brev dagligt til hovedmåltidet i 4-5 dage**

Virker det, fortsætter man på den dosis. Har det ikke haft effekt, øges dosis til:

- **Et brev til frokosten og et brev til aftensmaden i 4-5 dage**

Virker det, fortsætter man på den dosis. Har det ikke haft effekt, øges dosis til:

- **Et brev 3 gange dagligt ved måltiderne**

Får du forstoppelse, holder du pause med Questran i et par dage og går derefter et trin tilbage. Har 3 breve dagligt ikke haft effekt, skal du stoppe behandlingen og kontakte din læge.

Hvis behandlingen virker, som den skal, er det din egen læge, der skal søge tilskud til medicinen hos Lægemiddelstyrelsen. Hvis du ikke tåler Questran, findes der alternativer som Cholestagel (colesevelam) og nyere medicin, fx Victoza (liraglutid), som kan virke mod galdesyrediarré.

Poul Edling, speciallæge i kirurgi
Rolighedsvej 30, DK-8240 Risskov
www.kirurgiaarhus.dk
Tlf.: 86 19 93 30